

สรุปการประชุมกับองค์กรเพื่อการพัฒนา
กรอบความร่วมมือด้านการพัฒนาระหว่างประเทศไทยและกลุ่มธนาคารโลก
31 พฤษภาคม 2560

สำนักงานธนาคารโลก กรุงเทพฯ ฯ

เพื่อเป็นก้าวสำคัญในการพัฒนากรอบความร่วมมือระหว่างประเทศไทยและกลุ่มธนาคารโลก (Country Partnership Framework - CPF) ธนาคารโลกจึงจัดให้มีการประชุมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากภาคส่วนต่างๆ รวม 11 ครั้ง เพื่อรวบรวมข้อมูล ข้อคิดเห็น คำแนะนำ และประเด็นด้านการพัฒนาที่ประชาชนคิดว่าจะมีความสำคัญต่อการพัฒนาทั้งในระดับประเทศและระดับภูมิภาค ข้อคิดเห็นต่างๆ เหล่านี้จะถูกรวบรวมเป็นข้อมูลประกอบการจัดทำยุทธศาสตร์ความร่วมมือสำหรับการพัฒนาประเทศไทยในระยะยาว การประชุมครั้งนี้เป็นการประชุมร่วมกับตัวแทนจากองค์กรเพื่อการพัฒนาในประเทศไทยซึ่งจัดขึ้นเมื่อวันที่ 31 พฤษภาคม

ผู้เข้าร่วมประชุม

1. สถานเอกอัครราชทูตอังกฤษ
2. องค์กรระหว่างประเทศเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (IUCN)
3. คณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งสหประชาชาติสำหรับเอเชียและแปซิฟิก (UN ESCAP)
4. โครงการสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติ (UNEP)
5. สหภาพยุโรป (EU)
6. องค์กรอาหารและการเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO)
7. องค์กรอนามัยโลก (WHO)
8. องค์กรแรงงานระหว่างประเทศ (ILO)
9. โครงการเอดส์แห่งสหประชาชาติ (UNAIDS)
10. องค์กรระหว่างประเทศเพื่อการโยกย้ายถิ่นฐาน (IOM)
11. หน่วยงานด้านอาสาสมัครของสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน (GIZ)
12. กองทุนประชากรแห่งสหประชาชาติ (UNFPA)
13. สหภาพไประณีตสากล (UPU)

วาระการประชุม:

1. กล่าวต้อนรับและแนะนำ กรอบความร่วมมือด้านการพัฒนาระหว่างประเทศไทยและกลุ่มธนาคารโลก

2. รายงานวิเคราะห์การพัฒนาประเทศอย่างเป็นระบบ “กลับสู่เส้นทาง: ฟื้นฟูการเติบโตและประกันความมั่งคั่งสำหรับทุกคน”
3. การอภิปรายและร่วมกันแลกเปลี่ยนความคิดเห็น
  - a. อะไรคือลำดับความสำคัญของประเทศไทยในอีก 3 ปีข้างหน้า?
  - b. กลุ่มธนาคารโลกจะสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมกับองค์กรเพื่อการพัฒนาในการพัฒนาวิสัยทัศน์ การพัฒนาประเทศระยะยาวได้อย่างไร

สรุปการอภิปรายจากผู้เข้าร่วม

1. สาธารณสุข

- ประเทศไทยมีพัฒนาการเข้าถึงด้านสาธารณสุขและสถานะทางสุขภาพที่ดีขึ้น แต่ความคืบหน้าดังกล่าวไม่ได้สะท้อนในประเด็นการศึกษา

2. สังคมผู้สูงอายุและการคุ้มครองทางสังคม

- ประเทศไทยกำลังเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุซึ่งสร้างแรงกดดันในตลาดแรงงานและสร้างความต้องการเพิ่มผลผลิต เมื่อไม่นานมานี้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเปิดตัวนโยบายประชากร 20 ปีเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว
- การคุ้มครองทางสังคมควรไปในทิศทางเดียวกับการสร้างงานในประเทศที่มีรายได้ปานกลางเช่นไทย
- การระดมทุนเพื่อการคุ้มครองทางสังคมและความสามารถในการแข่งขันเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย การลงทุนในทักษะของมนุษย์และการคุ้มครองทางสังคมเนื่องจากประเทศไทยไม่สามารถพึ่งพาแรงงานราคาถูกเพื่อดึงดูดเงินลงทุนหรือการคุ้มครองทางสังคมที่ไม่มีคุณภาพ ประเทศที่มีนวัตกรรมและการพัฒนาทางเศรษฐกิจระดับสูงได้มีการลงทุนด้านการคุ้มครองทางสังคมที่เป็นส่วนหนึ่งของโมเดลเศรษฐกิจของตน
- รูปแบบทางเศรษฐกิจที่คำนึงถึงชนชั้นกลางที่กำลังเติบโตขึ้น โดยไม่ได้เน้นไปที่กลุ่มที่ยากจนที่สุดร้อยละ 40 แรกของไทยเพียงกลุ่มเดียวจะเป็นประโยชน์ต่อประเทศไทย การหาระบบที่มีประสิทธิภาพเช่นการประกันภาษีร่วมอาจช่วยได้

3. การเติบโตอย่างยั่งยืนและสิ่งแวดล้อม

- ระดับความพัฒนาที่เพิ่มขึ้นนั้น ทำให้ต้องเพิ่มความสำคัญให้กับการบริโภคและการผลิตที่เป็นสีเขียวและยั่งยืนมากขึ้นในอนาคต
- ประเทศไทยยอมรับความตกลงปารีส (Paris Agreement) และมีพัฒนานโยบายด้านการปรับตัวตามการเปลี่ยนแปลงทางสภาพภูมิอากาศ อย่างไรก็ตามการดำเนินการยังไม่มีประสิทธิภาพ ประเทศไทยจะทำอย่างไรเพื่อเร่งดำเนินการด้านสภาพภูมิอากาศเพราะประเทศไทยกำลังสูญเสียความได้เปรียบทางการแข่งขัน
- การจัดเก็บข้อมูลไม่ได้ถูกจัดตั้งขึ้นอย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานรัฐบาล
- ประเทศไทยไม่เคยทำการประเมินการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเนื่องจากขาดงบประมาณ
- ธนาคารโลกสามารถทำงานเพื่อลดความเสี่ยงในการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

4. ความไม่เท่าเทียม

- รายงาน SCD กล่าวถึงความสำเร็จของประเทศไทยในการลดความยากจนแต่ยังมีงานอีกมากที่ต้องทำเพื่อลดความยากจน
- ความไม่เท่าเทียมมีการเพิ่มมากขึ้น ธนาคารโลกสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการลดความไม่เท่าเทียมได้อย่างไร?
- รายงาน SCD ไม่ได้กล่าวถึง คนยากจนในพื้นที่เขตเมืองที่ต้องประสบปัญหามากกว่าคนยากจนในพื้นที่ชนบท

5. ภูมิทัศน์ทางการเมืองและเศรษฐกิจภายนอก/สถานการณ์ปัจจุบัน

- ระบบการคุ้มครองอุตสาหกรรมภายในประเทศ (Protectionism) – ภาษีศุลกากรและมาตรการที่มิใช่การเก็บภาษีขาเข้ากำลังเพิ่มขึ้นทั้งในและนอกภูมิภาค สาธารณรัฐประชาชนจีน กำลังเติบโตไปในทางที่มุ่งเน้นการเติบโตภายในประเทศซึ่งจะมีผลต่อคู่ค้าหรือประเทศเช่นไทยที่มีความสัมพันธ์ทางห่วงโซ่มูลค่ากับจีน

7. แรงงานข้ามชาติ

- แรงงานข้ามชาติทำงานที่ใช้ทักษะต่ำ การศึกษาที่ไม่มีคุณภาพอาจส่งผลกระทบต่อการกีดกันแรงงานไทยที่มีทักษะต่ำในตลาดแรงงาน

8. ความสามารถของสถาบันในภาครัฐ

- การเสริมสร้างขีดความสามารถของสถาบันในภาครัฐเป็นสิ่งสำคัญมาก เมื่อมีการกำหนดนโยบาย มักขาดข้อมูลและข้อมูลในระดับจังหวัดเพื่อติดตามความไม่เสมอภาค
- ขาดระบบทะเบียนราษฎร์ และ สถิติชีพ (CRVS) ซึ่งสมควรนำมาใช้มากกว่า การรอกการสำรวจสำมะโนประชากร
- ประเด็นด้านธรรมาภิบาล โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้าง
- รายงาน SCD แสดงให้เห็นถึงคุณภาพธรรมาภิบาลที่ต่ำลง อย่างไรก็ตามไม่มีคำแนะนำที่เพียงพอสำหรับการแก้ปัญหาด้านธรรมาภิบาล
- มีความกังวลเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาใหม่ของไทยเพื่อเร่งรัดให้มีระเบียบเศรษฐกิจภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor) ประเทศไทยควรที่จะวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์ให้ที่ถ่วงและมีความยั่งยืน แม้อาจมีความล่าช้าไปบ้าง
- ประเทศไทยมีความรู้ความชำนาญ แต่ไม่สามารถดำเนินโครงการได้เนื่องจากปัญหาสถาบัน จะทำอย่างไรให้ประเทศไทยสามารถแก้ปัญหาของตนเองได้อย่างยั่งยืน?

9. ข้อจำกัดทางด้านธุรกิจ

- ข้อจำกัด ในกลไกการบริหารจัดการ เช่น เงินกู้ การลงทุน วิธีการคัดเลือกผู้บริหารระดับสูง (CEO)
  - i. ผู้บริหารระดับสูงต้องเกษียณเมื่อมีอายุ 60 ปีและระยะเวลาดำรงตำแหน่งอยู่ที่ 5 ปี ดังนั้นจึงไม่มีแรงจูงใจในการลงทุนในธุรกิจที่มีความเสี่ยงและไม่มีการวางแผนระยะยาวในการพัฒนาธุรกิจ
- มีการป้องกันทางการค้าที่เข้มงวดโดยรัฐบาลสำหรับอุตสาหกรรมบางประเภทเช่น ศุลกากร

10. ความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน

- การเพิ่มการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานและการสร้างการคุ้มครองทางสังคมอย่างชาญฉลาดจะต้องอาศัยเงินทุนมากขึ้น ความร่วมมือกับภาคเอกชนเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งต่อการสร้างโครงสร้างพื้นฐาน

11. เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs)

- มีความพยายามที่จะทำให้ SCD สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนหรือไม่ เนื่องจากมีองค์ประกอบที่คล้ายกันอยู่พอควร

12. ความร่วมมือระหว่างธนาคารโลกกับองค์กรเพื่อการพัฒนา

- องค์กรเพื่อการพัฒนาบางแห่งกำลังพัฒนายุทธศาสตร์ประเทศกับประเทศไทยซึ่งมีความสอดคล้องกับลำดับความสำคัญที่นำเสนอโดยธนาคารโลก พวกเขาจึงสงสัยว่าจะมีโอกาสทำงานร่วมกันกับธนาคารโลกในอนาคตหรือไม่.
- องค์กรเพื่อการพัฒนาบางแห่งกล่าวว่าความสัมพันธ์กับประเทศไทยของพวกเขาวิวัฒนาการจากความสัมพันธ์ในรูปแบบที่ประเทศไทยเป็นผู้รับความช่วยเหลือ ไปสู่การเป็นหุ้นส่วนการพัฒนามากขึ้น ในฐานะที่ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีรายได้ปานกลาง พวกเขาสงสัยว่าการมีส่วนร่วมของธนาคารโลกกับประเทศไทยจะมีข้อจำกัด เช่นเดียวกับประสบการณ์ที่เขามีต่อการทำงานกับประเทศไทยหรือไม่